

Participium
futura aktiva
Supinum I a
II

Latina PVH/ARCH III

24.10. 2024

Participium futura aktiva

- Tvoří se od **supinového kmene** (stejně jako participium perfekta pasiva):
 - Laudo, are, avi, **atum** → **laudat-um**
 - Scribo, ere, scripsi, **scriptum** → **script-um**
- K supinovému kmeni se **připojí** dle rodu **-urus** (m.), **-ura** (f.), **-urum** (n.)
 - Laudat + urus → **laudaturus, laudatura, laudaturum**
 - Script + urus → **scripturus, scriptura, scripturum**
- **Skloňuje se jako adjektivum 1. a 2. deklinace**
 - (M., sg.) nom. laudaturus, gen. laudaturi, dat. laudaturo...
 - (F., sg.) nom. Laudatura, gen. laudaturae, dat. laudaturae...

Význam a překlad participia futura aktiva

- Participium futura aktiva je **slovesné adjektivum vyjadřující záměr**, rozhodnutí něco uskutečnit
- V češtině neexistuje přímý ekvivalent, překládáme opisem:
 - Pomocí vztažné věty:
 - Laudaturus = ten, který hodlá chválit
 - Locuturus = ten, který hodlá mluvit
 - Pomocí slovesného adjektiva:
 - Laudaturus = hodlající chválit
 - Locuturus = chtějící mluvit...

Participium futura aktiva – deponentní slovesa a sloveso esse a složeniny

- Tvoří jej deponentní i nedeponentní slovesa a v obou případech má participium futura aktiva stejný, tedy aktivní význam!
 - Laudaturus (nedeponentní) = hodlající chválit
 - Hortaturus (deponentní) = hodlající povzbuzovat
- Sloveso esse a složeniny:
 - Futurus, a, um = budoucí, příští
 - Profuturus = hodlající pomáhat

Užití participia futura aktiva

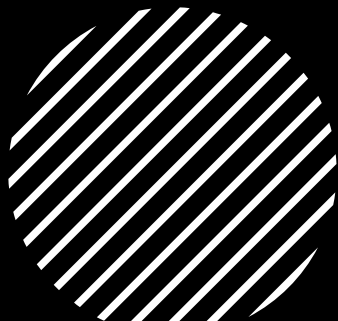

- Nevyskytuje se v ablativu absolutním
- Obvykle se užívá jako spojité participium
 - Puella ignem **incensura** in ad domum properat: Dívka, která chce zapálit ohníček, spěchá k domu.
- Může vyjadřovat i účel:
 - Legati pacem **petituri** missi sunt: Vyslali posly, aby žádali o mír.
- Opisné časování činné

Opisné časování činné

- užívá se k vyjádření následnosti po ději věty hlavní (následnost lze vyjádřit po jakémkoliv čase):
- Složeno z participia futura aktiva + příslušného tvaru slovesa být:
 - Sermonem, quem **dicturus sum**, scribo. *Píšu řeč, kterou chci pronést.*
 - Sermonem, quem **dicturus eram**, scribebam. *Psal jsem řeč, kterou jsem chtěl pronést.*
 - Sermonem, quem **dicturus ero**, scribam. *Budu psát řeč, kterou budu chtít pronést.*
- Následnost **po indikativu přítomném** = tvar na –
urus sum
- Následnost **po indikativu perfekta a imperfekta** = tvar na –**urus eram/fui**
- Následnost **po indikativu budoucím** = tvar na –
urus ero

Supinum I

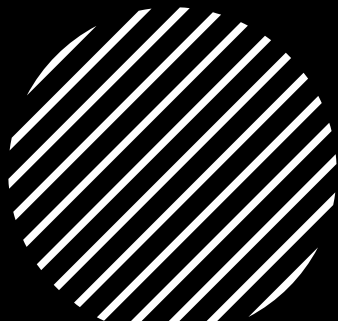

- Vždy zakončeno na **-um**
- Nesklonný tvar
- Poslední tvar ve slovníkovém záznamu u sloves:
 - Laudo, are, avi, **laudatum**
 - Scribo, ere, -psi, **scriptum**
- Používá se po slovesech pohybu a vyjadřuje cíl či účel tohoto pohybu
 - Do češtiny se překládá obvykle infinitivem, vedlejší větou účelovou či jiným vhodným opisem
 - **Venio vobis educationem bonam propositum.**
 - Přicházím s nabídkou kvalitní výuky.
 - Přicházím, abych vám nabídl kvalitní výuku.
 - Přicházím vám nabídnout kvalitní výuku.

Supinum II

- Tvoří se od téhož kmene jako supinum I, je zakončeno na –u
- Nesklonný tvar
- Doloženo jen od několika málo sloves
- Překládá se obvykle předložkovou vazbou slovesného substantiva:
 - Terribile **auditu** = strašné slyšet; strašné na poslech
 - Facile **dictu** = jednoduché k řízení; snadné říci
- Vyskytuje se obvykle po adjektivech facilis/difficilis, utilis, (in)credibilis, (in)dignus, terribilis, horribilis, memorabilis...
 - *Id facile **dictu**, sed difficile **factu** est. To se snadno řekne, ale těžko udělá.*